

A. Dotazník

Dobrý deň, som študentkou Ekonomickej univerzity v Bratislave. Na účely diplomovej práce Vás prosím o vyplnenie tohto dotazníka. Vaše odpovede budú **anonymné** a využijem ich iba na účely mojej práce. Vopred Vám ďakujem za ochotu.

* Povinné

1. Aké kritéria sú pre Vás dôležité pri výbere živočíšnych potravín? (mäso, mliečne výrobky, vajcia) *

cena
kvalita
krajina pôvodu
zloženie
chuť
vôňa
obal
označenie "BIO"
certifikácia bezpečnosti
značka
referencie

3. Ako dôležité sú pre Vás jednotlivé kritéria pri nákupe živočíšnych produktov? *

veľmi dôležité
dôležité
skôr dôležité
skôr nedôležité
nedôležité
absolútne nedôležité

cena
kvalita
krajina pôvodu
zloženie
chuť
vôňa
obal
označenie "BIO"
certifikácia bezpečnosti
značka
referencie

3. Zorad'te jednotlivé kritéria podľa dôležitosti, pomocou ktorých hodnotíte kvalitu potravín: (zoradenie podľa dôležitosti (1 najdôležitejšie – 6 absolútne nedôležité)

veľmi dôležité
dôležité
skôr dôležité
skôr nedôležité
nedôležité
absolútne nedôležité

cena
pôvod

zloženie
chut'
vôňa
obal
označenie "BIO"
certifikácia bezpečnosti

5. Čo je pre Vás pri nákupe živočíšnych produktov dôležitejšie? *

kvalita
cena
krajina pôvodu
všetky sú rovnako dôležité
ani jedna z možností

6. Aký vplyv má podľa vás krajina pôvodu na kvalitu potravín? *

veľmi významný
významný
skôr významný
skôr nevýznamný
nevýznamný
absolútne nevýznamný

7. Z ktorej z nasledujúcich krajín majú pôvod najkvalitnejšie živočíšne potraviny? *

Slovensko
Česko
Poľsko
Maďarsko
Rakúsko
Ukrajina

8. Aký vplyv má podľa vás krajina pôvodu na cenu potravín? *

veľmi významný
významný
skôr významný
skôr nevýznamný
nevýznamný
absolútne nevýznamný

9. Z ktorej z nasledujúcich krajín majú pôvod cenovo najdostupnejšie živočíšne potraviny?

Slovensko
Česko
Poľsko
Maďarsko
Rakúsko
Ukrajina

10. Preferujete nákup živočíšnych produktov pôvodom zo Slovenska? *

určite áno
áno
skôr áno
skôr nie
nie
určite nie

11. Spojte krajiny pôvodu s jednotlivými vlastnosťami živočíšnych produktov, ktoré im priradíte.*

vysoká kvalita, nízka kvalita, výhodná cena, nevýhodná cena, vysoká bezpečnosť potravín, nízka bezpečnosť potravín, dobrý imidž, zlý imidž, dobré zloženie, zlé zloženie, výborná chuť, zlá chuť

Slovensko

Česko

Poľsko

Ukrajina

Maďarsko

Rakúsko

12. Pôvodom z ktorých krajín susediacich so Slovenskom nakupujete najčastejšie živočíšne potraviny? *

Česko

Poľsko

Ukrajina

Maďarsko

Rakúsko

ani jedna z krajín

13. Doplníte nasledujúcu vetu: Živočíšne výrobky s krajinou pôvodu Slovensko sú v porovnaní s ostatnými susednými krajinami* (výber viacerých z možností)

kvalitnejšie

cenovo dostupnejšie

čerstvejšie

bezpečnejšie

chutnejšie

majú lepšie zloženie

iné:

14. Doplníte nasledujúcu vetu: Živočíšne výrobky s krajinou pôvodu Česko sú v porovnaní s ostatnými susednými krajinami* (výber viacerých z možností)*

kvalitnejšie

cenovo dostupnejšie

čerstvejšie

bezpečnejšie

chutnejšie

majú lepšie zloženie

iné:

15. Doplníte nasledujúcu vetu: Živočíšne výrobky s krajinou pôvodu Poľsko sú v porovnaní s ostatnými susednými krajinami* (výber viacerých z možností)*

kvalitnejšie

cenovo dostupnejšie

čerstvejšie

bezpečnejšie

chutnejšie

majú lepšie zloženie

iné:

16. Doplníte nasledujúcu vetu: Živočíšne výrobky s krajinou pôvodu Maďarsko sú v porovnaní s ostatnými susednými krajinami* (výber jednej z možností)

kvalitnejšie

cenovo dostupnejšie

čerstvejšie

bezpečnejšie

chutnejšie

majú lepšie zloženie

iné:

17. Doplníte nasledujúcu vetu: Živočíšne výrobky s krajinou pôvodu Rakúsko sú v porovnaní s ostatnými susednými krajinami* (výber jednej z možností)

kvalitnejšie

cenovo dostupnejšie

čerstvejšie

bezpečnejšie

chutnejšie

majú lepšie zloženie

iné:

18. Potraviny pôvodom z ktorej z krajín preferujete pri nákupe mäsa?*

Slovensko

Česko

Poľsko

Ukrajina

Maďarsko

Rakúsko

19. Potraviny pôvodom z ktorej z krajín preferujete pri nákupe mliečnych výrobkov?

*

Slovensko

Česko

Poľsko

Ukrajina

Maďarsko

Rakúsko

20. Potraviny pôvodom z ktorej z krajín preferujete pri nákupe vajec? *

Slovensko

Česko

Poľsko

Ukrajina

Maďarsko

Rakúsko

21. Ako veľmi ovplyvňuje krajina pôvodu Vašu rozhodovaciu schopnosť pri nákupe živočíšnych potravín? *

veľmi ovplyvňuje

ovplyvňuje

skôr ovplyvňuje

skôr neovplyvňuje

neovplyvňuje

absolútne neovplyvňuje

22. Myslíte si, že označenie krajiny pôvodu potravín je dostatočne viditeľné na obale živočíšnych produktov? *

Áno

Nie

23. Myslíte si, že sú slovenské produkty v obchodoch s potravinami dostatočne odlišené od tých dovážaných? *

Áno

Nie

24. Aké odporúčanie by ste navrhovali pre odlišenie slovenských potravín od potravín z iných krajín?

Vaša odpoveď

25. Aký je Váš postoj k importu živočíšnych potravín, ktoré sú pôvodom z iných krajín?*

úplne súhlasím

súhlasím

skôr súhlasím

skôr nesúhlasím

nesúhlasím

úplne nesúhlasím

Som proti importu, preferujem miestne produkty.

Som proti importu, lebo to zvyšuje riziko bezpečnosti potravín.

Nemám problém s importom, pokiaľ sú dodržané príslušné normy a štandardy.

Nemám problém s importom, no výrazná väčšina sortimentu by mala pochádzať zo Slovenska.

Nemám problém s importom, nakoľko ponuka sortimentu je širšia.

26. Zaznamenali ste v poslednej dobe nejakú potravinovú kauzu v súvislosti s potravinami?

Áno

Nie

27. Ak ste nejakú potravinovú kauzu zaznamenali, potravín pôvodom z akej krajiny sa táto kauza týkala?

Vaša odpoveď

28. Ak ste nejakú potravinovú kauzu zaznamenali, akých potravín sa táto kauza týkala?

Vaša odpoveď

29. Prehodnotili ste nákup živočíšnych potravín pôvodom z krajiny, kde došlo k danej kauze?

Áno

Nie

30. Aké je Vaše pohlavie?*

muž

žena

31. Aký je Váš vek dosiahnutý ku dňu vyplňania dotazníka?*

Vaša odpoveď

32. Aké je Vaše najvyššie dosiahnuté vzdelanie?*

žiadne

základné
stredoškolské bez maturity
stredoškolské s maturitou
vysokoškolské 1. stupňa
vysokoškolské 2. stupňa

33. V akom kraji na Slovensku máte trvalý pobyt?*

Bratislavský
Trnavský
Trenčiansky
Nitriansky
Žilinský
Banskobystrický
Prešovský
Košícký
Nemám trvalý pobyt na Slovensku

B. Rozhovor s expertom

V praktickej časti diplomovej práce sme sa snažili zistiť, ako krajina pôvodu živočíšnych potravín ovplyvňuje spotrebiteľské vnímanie ceny a kvality. Na tento účel sme realizovali prieskum dotazníkovou formou, ktorý bol zameraný na Slovensko a susedné krajiny, t.j. Českú republiku, Poľsko, Ukrajinu, Maďarsko a Rakúsko, ktorých produkty môžeme nájsť v obchodných reťazcoch na Slovensku.

Respondentov sme sa pýtali, aké kritéria sú pre nich dôležité pri výbere živočíšnych potravín, pričom sme sa zamerali najmä na cenu, kvalitu a krajinu pôvodu. Z týchto troch kritérií vyšla *kvalita* ako najdôležitejšie kritérium, keď priemerne respondenti odpovedali, že je pre nich *veľmi dôležitá*. Cenu a krajinu pôvodu ohodnotili ako *dôležité* kritérium. 82 % označilo kvalitu za dôležité kritérium, 68 % cenu a 59 % krajinu pôvodu.

Z Vašich skúseností si myslíte a súhlasíte, že pre väčšinu spotrebiteľov je dôležitá najmä kvalita pri výbere živočíšnych potravín? Prečo si myslíte, že krajina pôvodu je až na poslednom mieste v porovnaní s cenou a kvalitou?

Ďalej sme sa v prieskume pýtali na vplyv krajiny pôvodu na ich rozhodovaciu schopnosť pri výbere potravín a z odpovedí nám vyšlo, že spotrebiteľov v priemere *ovplyvňuje* krajina pôvodu pri nákupe potravín.

Ako by ste tieto výsledky okomentovali? Vidíte v praxi, že ovplyvňuje zákazníkov krajina pôvodu pri nákupnom procese?

V realizovanom dotazníku sme sa tiež spýtali, či spotrebiteľia vnímajú vplyv krajiny pôvodu potravín na samotnú kvalitu a cenu potravín. Z prieskumu nám vyšlo, že v oboch prípadoch spotrebiteľia tento vplyv hodnotia za *významný*.

Aký vplyv má podľa Vás krajina pôvodu na kvalitu a cenu potravín? Vysvetlite. Stotožňujete sa s výsledkami prieskumu a hodnotíte aj Vy tento vplyv za významný?

Nadväzujúc na predošlé otázky, respondenti odpovedali na otázky: Z ktorej krajiny majú pôvod najkvalitnejšie potraviny a z ktorej krajiny tie najlacnejšie? V prieskume sme sa zamerali na krajiny Slovensko a s ním susediace krajiny, a teda Česko, Poľsko, Ukrajina, Maďarsko a Rakúsko. Z prieskumu nám vyšlo, že podľa 47% respondentov pochádzajú najkvalitnejšie potraviny z Rakúska a 45 % označilo možnosť Slovensko. V otázke

najlacnejších potravín respondenti jednoznačne zvolili možnosť Poľsko, ktoré označilo až 74 % opýtaných.

Z ktorej z nasledujúcich krajín podľa Vašej skúsenosti majú pôvod najkvalitnejšie a najlacnejšie živočíšne potraviny (mäso, mliečne výrobky, vajcia)? Vysvetlite prečo.

- Slovensko, Česko, Poľsko, Maďarsko, Rakúsko, Ukrajina

Ďalšou časťou prieskumu bolo samotné Slovensko a respondentov sme sa pýtali, či preferujú kúpu domácich produktov a ako ich hodnotia v porovnaní s potravinami pôvodom zo susediacich krajín. Z prieskumu vyšlo, že Slovensko preferuje jednoznačne až 72 % z opýtaných spotrebiteľov. Slovenské potraviny oproti iným krajinám vnímajú najmä ako čerstvejšie (44 %), kvalitnejšie (34 %) a bezpečnejšie (33 %).

Vnímate aj z Vašej skúsenosti, že slovenskí spotrebitelia preferujú slovenské produkty? Myslíte si, že sú dostatočne kvalitné a konkurencieschopné oproti potravinám pôvodom zo susediacich krajín? Vysvetlite prečo.

Krajina pôvodu potravín sa povinne musí označovať na obaloch predávaných produktov. Ďalšou otázkou, ktorú sme sa pýtali bolo, či je označenie krajiny pôvodu potravín dostatočne viditeľné na obaloch výrobkov a tiež či sú slovenské potraviny dostatočne odlišené od tých dovážaných. Z prieskumu vyplynulo, že až 67 % si myslí, že viditeľnosť označenie pôvodu potravín je nie je dostatočne viditeľné a 33 % si myslí, že áno. Na otázku, či sú podľa nich slovenské produkty dostatočne odlišené odpovedali nasledovne: 57 % označilo možnosť *nie* a 43 % možnosť *áno*.

Myslíte si, že označenie krajiny pôvodu potravín je v obchodoch dostatočne viditeľné na obale živočíšnych potravín?

Myslíte si, že slovenské produkty sú v obchodoch dostatočne odlišené od tých dovážaných?

Aké odporúčania by ste navrhovali na odlišenie slovenských potravín od potravín z iných krajín, aby sa zvýšil predaj domácich produktov?

Respondentov sme sa pýtali tiež na ich preferenciu krajiny pôvodu pri kúpe mäsa, mliečnych výrobkov a vajec. Výsledky nám ukázali jednoznačnú dominanciu Slovenska pri spomenutých druhoch živočíšnych potravín. Po Slovensku pomerne narovnať vyšlo Česko a Rakúsko (okolo 20 – 40 %), no Poľsko nadobudlo iba nízke percentá preferencií (okolo 1 - 5 %). Preferenciu Ukrajiny ako krajiny pôvodu neoznačil ani jeden z opýtaných.

Ako hodnotíte namerané výsledky? Čo spôsobuje, že Poľsko nemá takmer žiadnu preferenciu z pohľadu slovenských spotrebiteľov pri nákupe živočíšnych potravín z tejto krajiny?

Jednou z ďalších častí prieskumu bolo doplnenie nasledujúcej vety: „Spojte krajinu pôvodu s jednotlivými vlastnosťami živočíšnych potravín, ktoré im priradíte. Na výber mali tieto možnosti: vysoká kvalita, nízka kvalita, výhodná cena, nevýhodná cena, vysoká bezpečnosť potravín, nízka bezpečnosť potravín, dobrý imidž, zlý imidž, dobré zloženie, zlé zloženie, výborná chuť a zlá chuť. Nižšie uvádzame najviac spájané vlastnosti potravín ku krajine pôvodu.

Česko: vysoká kvalita (30%), výhodná cena (23%) a vysoká bezpečnosť potravín (15%)

Poľsko: výhodná cena (38%), nízka kvalita (29%) a nízka bezpečnosť potravín (17%)

Ukrajina: výhodná cena (26%), nízka kvalita (24%) a zlý imidž (15%)

Maďarsko: výhodná cena (37%) a vysoká kvalita (17%)

Rakúsko: vysoká kvalita (60%) a vysoká bezpečnosť potravín (12%)

Prečo si myslíte, že rakúske potraviny sú až podľa 60 % vysokej kvality, české podľa 30 % a napr. Poľsko a Ukrajinu si respondenti spájajú s nízkou kvalitou?

Prečo si myslíte, že naopak poľské výrobky a maďarské hodnotia ako najlacnejšie?

V realizovanom prieskume nás tiež zaujímalo, či respondenti zaznamenali v poslednej dobe nejakú potravinovú kauzu a ak áno, z ktorej krajiny pochádzali tieto výrobky. Až 39 % respondentov, ktorí v poslednom období zaznamenali potravinovú kauzu, odpovedalo, že sa to týkalo potravín pôvodom z Poľska. 4 % označilo Slovensko a po 1 % nasledovali krajiny Filipíny, Švédsko, Maďarsko, Nemecko, Brazília a Čína.

Ako tieto výsledky hodnotíte? Zaznamenali ste v poslednej dobe v spoločnosti Lidl nejaké potravinové kauzy? Akých krajín sa to týkalo?

Produktov pôvodom z akej krajiny sa najčastejšie týkajú potravinové kauzy?

Aký je podľa Vás dôvod častého výskytu potravinových káz z tejto krajiny?

Aké kroky podstupujete v spoločnosti Lidl po prepuknutí nejakej potravinovej kauzy?

Aké opatrenia robíte v spoločnosti Lidl, aby ste predchádzali potravinovým kauzám?